

Příběh fotografie

In wartime meeting, Johnston found Stalin cold, isolated and tyrannical—a striking contrast to the belly-laughing, extroverted Khrushchev. Stalin confessed rudeness and blamed it on the weight of “the burdens of state.” “On the day I saw Khrushchev,” the author says, “he showed no sign of pressure.”

Moskva 1944. Maršál J. V. Stalin se směje politickému vtipu prezidenta americké Obchodní komory Erica Johnstona. Fotografie je výřezem z původního snímku, na kterém seděl po Johnstonově levé straně zamračený sovětský ministr zahraničí Vjačeslav Molotov. Vedle Stalina sedící americký velvyslanec William A. Harriman se do záběru vůbec nedostal.

Eric's as Brave as He Is Smug. *The Washington Post*, 7. 11. 1948, s. B6.

„Politické flirty“ prezidenta MPAA Erica Johnstona se Stalinem a Chruščovem

Dvě zde otištěné fotografie od sebe dělí čtrnáct let. První vznikla v červenci 1944 v Kremlu, druhá v říjnu 1958 v okolí sovětské rezidence na břehu Černého moře. Na té ranějšího data vtipkuje Eric Johnston, tehdejší prezident americké Obchodní komory a poradce prezidenta F. D. Roosevelta pro obchodní otázky s Ruskem, s J. V. Stalinem. Johnston se tehdy po návratu z Moskvy pochlubil americkému tisku, že mu sovětský diktátor věnoval dvě hodiny svého času místo plánovaných třiceti minut a že ho pozval, ať se kdykoli staví. Se Stalinem se Johnston znovu setkal v letech 1946 a 1948, kdy se v pozici prezidenta Motion Picture Association of America (MPAA) pokoušel vyjednat prodej hollywoodských filmů do SSSR. Druhý snímek zachycuje Johnstona, stále coby předního zástupce hollywoodu, v dobrém rozmaru na návštěvě na dače u dalšího sovětského lídra, Nikity Chruščova. V dobrém rozmaru byl i Chruščov, který pozval reprezentanta amerického filmového průmyslu napřesrok na lov. Detaily z návštěvy včetně Chruščovovy fyzické kondice, oblíbené barvy (modrá) i organizace schůzky v duchu špiónážních filmů jsou známé díky reportáži, kterou Johnston připravil pro časopis *Look*. Článek nazvaný „Doma u Chruščova“ zapadal do

AT HOME WITH KHRUSHCHEV

Blízká setkání: prezident MPAA/MPEA Eric Johnston (uprostřed) na dače u Nikity Chruščova v říjnu 1958. „Chruščov vypadal spokojeně, jako člověk, který si na dovolené užívá na pláži,“ popsal Johnston své dojmy ze sovětského lídra. Napravo od zástupce hollywoodských studií bývalý vojenský velitel a ministr obrany G. K. Žukov.

At Home With Khrushchev. Look 23, 1959, č. 4. (17. 2.), s. 25.

vlny sbližování mezi Východem a Západem po podpisu bilaterální kulturní dohody mezi SSSR a USA v roce 1958. Čtyřstránkový text tak byl jistým vyvrcholením dlouhotrvajícího „politického flirtu“ tohoto muže, pohybujícího se plynule mezi světy politiky, obchodu a filmu, se sovětskými vůdci. Fotografie výmluvně a ne zcela bez ironie (oportunistický přístup Hollywoodu ke komunismu) ozřejmují těsné, ale ne vždy snadno rozšifrovatelné propojení politiky a filmového byznysu, jež, přestože formovalo a formuje dějiny Hollywoodu, je zatlačováno do pozadí sofistikovanou PR strategií vykreslující studia jako továrny na sny. Johnston je z tohoto pohledu díky šéfování MPAA v době eskalace studené války a díky permanentnímu driftování mezi politickými funkcemi a Hollywoodem i díky svým osobním diplomatickým ambicím (v roce 1956 například na několik měsíců opustil pozici prezidenta MPAA a přijal funkci zvláštního emisara pro Střední východ) pozoruhodnou figurou nabízející se jako vstupní klíč k rozkrývání politizace amerického filmového průmyslu.

J i n d ř i š k a B l á h o v á